

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Derzsényi Tibor ügyvéd által képviselt **I.r. és II.r. felpereseknek** a dr. Varga Hildegárd ügyvéd és a dr. Tuboly Kriszta ügyvéd által **képviselt I.r.** és a dr. Koltai Tibor ügyvéd által képviselt **II.r. alperesek** ellen kártérítés iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2008. szeptember 9. napján kelt 4.G.40.186/2007/23. sorszám alatti ítéletével szemben a II.r. alperes által 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. felperesnek 125.000,- (Egyszázhuszonötezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. felperesnek 489.029,- Ft-ot és ennek 2007. 10. 26-tól számított késedelmi kamatát és 29.010,- Ft perköltséget, ezt meghaladóan az I.r. felperes I.r. alperessel szembeni keresetét elutasította.

A bíróság a II.r. felperes I.r. alperessel szembeni keresetét elutasította és kötelezte a II.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I.r. alperesnek 375.000,- Ft perköltséget.

Kötelezte a II.r. alperest, hogy 15 napon belül kártérítés címén fizessen meg a II.r. felperesnek 4.631.935,- Ft-ot, valamint ezen összegnek 2005. június 21. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett egyes naptári féléveket megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű kamatát és 527.900,- Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a II.r. felperes II.r. alperessel szembeni keresetét elutasította és kimondta, hogy a felek maguk viselik az egyéb költségeiket.

Az ítélete indokolásában megállapította, hogy a II.r. felperes az I.r. alperestől 2004. szeptembere és novembere között összesen 24 tehergépjárművet vásárolt azzal a céllal, hogy

azokat a "A" Kft-nek történő bérbeadás útján hasznosítja. 20 járművet lízingbe vétellel vásárolt, 4 V nyergesvontatót pedig úgy, hogy azokat az I.r. felperes vásárolta meg I.r. alperestől, majd részletvétellel eladta a II.r. felperesnek.

Az egyik V-t korábban a "B" Bt. lízingelte, a lízingbe adó a cég tartozása miatt a szerződést felmondta, majd 2004. szeptember 21-én a járművet az I.r. alperesnek adta el.

2004. november 17-én az adásvétel és a majdani bérlet előkészítése érdekében az I.r. alperes a járművet átszállította a "A" Kft. megrendelésére a II.r. alpereshez tachográf illesztésre. A II.r. alperes a munka elvégzése után a jármű kiadását megtagadta arra hivatkozva, hogy a "B" Bt-vel szemben jelentős összegű követelése áll fenn. Az I.r. alperes és a kiadás megtagadásáról 2004. november 23-án már tudomással bíró II.r. felperes felszólították a II.r. alperest a jármű kiadására, de a felszólítás nem vezetett eredményre.

November 26-án I.r. alperes e járműre is megkötötte az I.r. felperessel az adásvételi szerződést, nem tájékoztatta I.r. felperest arról, hogy a járművet a II.r. alperes nem hajlandó kiadni. Az I.r. felperes a vételárat december 1-jén kifizette az I.r. alperesnek.

A bíróság megállapítása szerint november 30-án az I.r. alperes ügyvezetője személyesen adta át II.r. alperes műszaki igazgatójának az I.r. alperes tulajdonjogát igazoló 2004. szeptember 21-én kelt adásvételi szerződést.

2004. november 28-án a II.r. felperes megkötötte I.r. felperessel az adásvételi szerződést, november 30-án pedig a nyergesvontatót - a többi járművel együtt - bérbe adta az "A" Kft-nek nettó 346.000,- Ft/hónap bérleti díj fejében.

Az I.r. alperes később II.r. alperessel szemben pert indított a jármű kiadása iránt.

2005. április 12-én a II.r. felperes és a "A" Kft. közti bérleti szerződés mindegyik járműre nézve megszűnt, ugyanezen a napon a II.r. felperes a "C" Kft-vel kötött bérleti szerződést, a szerződés a birtokba adhatóság hiánya miatt a perbeli járműre már nem terjedt ki. Azt a II.r. alperes 2006. január 12-én adta csak ki az I.r. alperesnek, a felpereseknek ezt követően lehetőségük volt a jármű átvételére, erre azonban I.r. alperesnek fel nem róható okból nem került sor.

Az elsőfokú bíróság a II.r. felperes I.r. alperessel szembeni keresetének elutasítása körében kifejtette, hogy az I.r. alperes a II.r. felperessel szerződéses viszony hiányában késedelembe nem eshetett, nem járt el jogellenesen. A II.r. felperes az adásvételi-, illetve bérleti szerződés megkötésekor már tudott a kiadás megtagadásáról, de tudomásszerzés hiányában sem lehetne megalapozott a keresete, hiszen állítása szerint ez esetben nem kötötte volna meg az adásvételi és a bérleti szerződést, erre figyelemmel bérleti díj iránti követelése és elmaradt haszna sem keletkezett volna.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a II.r. felperesnek a II.r. alperessel szembeni eshetőleges keresetét érdemben elbírálta, s azt túlnyomórészt alaposnak ítélte. Ennek körében kiemelte, hogy a II.r. alperesnek a Ptk. 397. §. (2) bekezdésére alapított törvényes zálogjoga nem állt fenn, a 2004. szeptember 21-én létrejött adásvételi szerződés teljes bizonyító erővel igazolja, hogy a "B" Bt. november 17-én nem bírt a jármű felett rendelkezési joggal és nem is a Bt. volt a tachográf illesztés megrendelője. Az I.r. alperes II.r. alpereshez írt, 2004. december 9-én kelt levele igazolja, hogy a II.r. alperes legkésőbb 2004. november 30-án szembesült a valós tulajdonjogi állapottal, azzal, hogy a járművet az I.r. alperes vásárolta meg. Innentől kezdve nem védekezhet azzal, hogy a kiadás megtagadása neki nem róható fel. A kiadás elutasításával II.r. alperes jogellenesen járt el, a

II.r. felperesnek ezzel kárt okozott. A jármű kiadása esetén a II.r. felperes a "A" Kft-vel szemben hozzájuthatott volna a szerződésben megállapított bérleti díjhoz, csakúgy, mint a többi jármű esetében. A szerződés megszűnése után erre a járműre is megköthette volna a "D" Kft-vel a bérleti szerződést és 2006. január 12-ig mindösszesen 4.631.935,-Ft bérleti díjhoz juthatott volna hozzá.

Utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a II.r. felperes ez irányú kereseti követelése tekintetében a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját a keresetben meghatározottól eltérően, a bérleti díjak középátlagos időpontjától állapította meg. Kifejtette azt is, hogy a gépjármű nyilvántartásba való átvezetésével, illetőleg annak hiányával kapcsolatos II.r. alperesi bizonyítási indítványok teljesítése szükségtelen volt, mert a tulajdonjogot nem az okmányirodai bejegyzés keletkezteti, hanem az adásvételi szerződés és a birtokba adás.

Kifejtette, hogy a 2004. szeptember 21-i szerződés érvényességéhez kétség sem férhet. A felperesek közti adásvételi szerződést, továbbá a II.r. felperes által kötött bérleti szerződést nem teszi érvénytelenné, hogy a szerződés tartalmazza a birtokba adást. A szerződések későbbi időpontban birtokba adandó dologra is létrejöhetnek.

Az ítélettel szemben a II.r. alperes élt fellebbezéssel, kérve elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való kötelezését. A fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság a tényállást kellően nem derítette fel, a II.r. alperes okirati bizonyítékait nem vette figyelembe, az érvénytelen, semmis szerződések, a nem létező bérlet alapján marasztalta a II.r. alperest a II.r. felperes javára.

Hangsúlyozta, hogy a hivatkozott szerződések semmisek, jogszabályba ütköznek. Olyan adásvételi szerződések kötöttek, ahol a birtokba adás - birtokba vétel nem történt meg, a felperesek és I.r. alperes is tudomással bírtak arról, hogy a perbeli járművön a II.r. alperes törvényes zálogjogot érvényesített, a visszatartással kárt nem okozott, így bérleti díj fizetési kötelezettsége nem keletkezett.

A gépjárművet 60 nap alatt kellett volna átíratni az állítólagos új tulajdonos nevére, ellenkező esetben a forgalmi engedélyt be kellett volna vonni. A gépjármű átírása a zálogjog érvényesítésekor nem történt meg.

Kifogásolta, hogy az I.r. felperes 2004. november 24-én olyan járművet adott el a II.r. felperesnek, mellyel még nem rendelkezett, hisz erre csak november 26-án kötött adásvételi szerződést az I.r. alperessel. A II.r. felperes 2004. november 23-i levelében kérte a jármű kiadását, mint szerződéses lízingelő, 2004. november 17-én pedig a "B" Bt. kísérelte meg a járművet erőszakkal elvinni. Ezek a körülmények nyilvánvalóan aggályossá tették a jármű feletti tulajdonos személyét a II.r. alperes számára.

Kiemelte, hogy a tulajdonjog csak a dolog átadásával száll át a vevőre, jelen esetben átadásról nem volt szó, a járművel az állítólagos új vevő nem rendelkezhetett, ennél fogva bérbe nem adhatta és bérleti díjat sem számíthatott fel a II.r. felperes.

A II.r. felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Előadta, hogy a jármű visszatartására a II.r. alperes részéről jogellenesen került sor, hiszen 2004. november 17-én a tulajdonos és jogszerű birtokos az I.r. alperes volt.

Az adásvételi szerződések nem érvénytelenek, megkötésükkor a felek abban a téves feltevésben voltak, hogy a birtokbaadásnak - a többi járműhöz hasonlóan - nem lesz

akadály, a szerződéskötő felek nem támadták meg a megállapodást. A birtokbaadást a II.r. alperes hiúsította meg, így saját felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat.

A II.r. alperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

A II.r. alperes fellebbezése az elsőfokú ítéletnek csupán a II.r. alperest a II.r. felperes javára marasztaló rendelkezését támadta, a fellebbezéssel nem érintett ítéleti rendelkezések a Pp. 228. §. (3) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett. Az ítélet tábla a Pp. 253. §. (3) bekezdése szerint - a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között eljárva - megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett ítéleti rendelkezés meghozatalához szükséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, döntésével, annak indokaival az ítélet tábla egyetértett.

A II.r. alperes fellebbezésében az elsőfokú eljárás során előadott jogi álláspontját ismételte meg. Erre tekintettel az elsőfokú ítélet helyes indokaiból az ítélet tábla csupán az alábbiakat emeli ki.

Sem az I.r. alperes és az I.r. felperes között, sem pedig az I.r. felperes és a II.r. felperes között létrejött adásvételi szerződések, sem pedig II.r. felperes által kötött bérleti szerződések érvényességét nem érinti az a körülmény, hogy az I.r. felperes, mint eladó már azt megelőzően adásvételi szerződést kötött a II.r. felperessel a perbeli gépjármű tekintetében, mielőtt még azt az I.r. alperestől megvásárolta volna. Nincs akadálya ugyanis annak, hogy valaki olyan dolgot adjon el, mely a szerződés megkötésekor nincs még a tulajdonában. Ez csupán azzal a következménnyel jár, hogy a szerződés teljesítéséhez köteles a tulajdonjogot megszerezni, ennek pedig az I.r. felperes a 2004. november 26-án I.r. alperessel kötött szerződéssel eleget tett.

Ugyancsak nem teszi az adásvételi szerződéseket érvénytelenné a gépjármű birtokba adásával kapcsolatos szerződéses rendelkezés. Ezzel kapcsolatosan az alábbiakra mutat rá az ítélet tábla. A Ptk. 187. §. (1) bekezdése szerint a birtokot megszerzi, aki a dolgot magához veszi, vagy akinek az más módon hatalmába kerül (birtokos). A Ptk. 117. §. (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a tulajdonjog megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződésen vagy más jogcímen felül a dolog átadása is szükséges, az átadás a dolog tényleges birtokba adásával vagy más olyan módon mehet végbe, amely kétségtelenné teszi, hogy a dolog az átruházó hatalmából a tulajdonjog megszerzőjének hatalmába került.

Az I.r. alperes az I.r. felperesnek, az I.r. felperes pedig a II.r. felperesnek az adásvételi szerződéssel - a nyerges vontató tényleges birtokba adása nélkül - a dolog feletti hatalmat, a birtokláshoz való jogot engedte át.

A fentiekre figyelemmel nem alapos a II.r. alperesnek a felperesek rendelkezési jogának hiányával kapcsolatos kifogása sem, hiszen a dolog feletti hatalomgyakorlás jogának átszállásával előbb az I.r. alperes, később az I.r., majd a II.r. felperes - a gépjármű-nyilvántartás adataitól függetlenül - megszerezte a tulajdonjogot.

Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte azt a körülményt, hogy a II.r. alperes számára 2004. november 30-án az I.r. alperes által 2004. szeptember 21-én kötött adásvételi szerződés bemutatásával megfelelően tudomására hozták, hogy a jármű felett a "B" Bt. nem

rendelkezhet. A Bt-vel szembeni vállalkozói díjkövetelés körében tehát nem volt jogszabályi lehetősége a Ptk. 397.§. (2) bekezdése alapján a nyerges vontató visszatartásának. A kiadás megtagadásával a II.r. alperes jogellenesen járt el, ezért a Ptk. 339. §. (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a II.r. felperesnek a bérleti szerződések által megfelelően bizonyított mértékű elmaradt hasznát.

A fentiekre figyelemmel az ítéletábra a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését a Pp. 253. §. (2) bekezdés első fordulata alapján helybenhagyta. A Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján az eredménytelenül fellebbező II.r. alperest kötelezte a II.r. felperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés a.) pontja, továbbá (5) bekezdése szerint megállapított - az ÁFA-t is tartalmazó - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

Győr, 2009. május 13. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Maurer Ádám sk.. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: